

CATALAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
CATALAN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CATALÁN A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning)

Lundi 14 mai 2007 (matin)

Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Comenti **un** dels dos textos següents:

1. (a)

La costa de Ponent

Als primers somics del jorn nou ja som a la punta dels Alfacs. La terra, la mar i l'aire tenen un balbuçig, un ritme de musiqueta que us fa pessigolles a les venes. Les fotges, els ànecs, les becades i les gavines esvoletegen mig condormides entorn de les veles flàccides de la nostra goleta. Semblen pètals d'una gardènia desfullada que duu en renou la brisa marinera. El dia
5 es deixondeix gansoner i entumit. Un tel blavís de boira ho esborra tot mentre anem marxant lentament per dins d'una gran bombolla sabonera. De la banda de terra, barrejat amb alenades de brostam florit, ens arriba l'eco cristal·lí d'unes campanetes que toquen a l'alba.

La «Gavina» avança remisa, però impacient. El ventim bufa de mar i l'entrebanca. Fa l'efecte d'una euga jove, friso i aguantada ferm per unes regnes tibants. De lla en lla fa una
10 batzegada forta i tota cruix amb uns renills de delit. Ah, quan serem fora del tot...!

Ja hi som. La mar s'eixampla, rondina i esbufega amb una remor profunda i fresquívola. Les veles s'inflen de sobte amb un algarot de batussa, amb un brunziment d'ales de monstre. I la nau salta, talment, avalotada, alegre, lliure... Qui l'atura, ja? A l'embat del garbí es redreça apitrada, amb la proa alta, esvelta i recta com una llançà, tota voltada d'escumes, d'esclafits, de
15 magarrufes i de bleixos de delicia.

En un cluc doblem la Punta de Buda. La llum del far sembla el piquet de foc d'un cigar dins d'un moquí de cendra. El golf de Sant Jordi dorm, encara, colgat de mandra, de roncs i de boirims tèrbols. Però aleshores a l'horitzó es desclou una magnífica meravella. No donem l'abast, no
20 tenim prou ulls per a mirar aquell seguit d'incendis, d'estremiments i de transmutacions de colors, de perfils i visatges que fa el dia en despertar-se damunt el lit de la mar. Ara, aquesta és nacarada, i la «Gavina» llisca amb un faroneig d'orient vellutat de perla vera; ara, part damunt d'un borralló de borres, s'insinua un tremolí violaci que deixa un borriçol en els plegonets que fa l'aigua i en la corba tibant de la panxa de les veles; ara es descorre una glassa i surt un manyoc de mangra que encén un robí a la capçana de cada pal; ara tota l'amplada de Llevant ha esdevingut morada i la
25 mar es torna un domàs, el cel un gorg...

D'improvís us surt la costa, i més endins les primeres muntanyoles com una gran platerada de maduixes espurnejants de roina. El fons del firmament es va pintant de rosa amb una transparència de carn fresca, amb un somris de fulleta nova i amb una nitidesa de licor filtrat. L'hora pren una
30 positura ingènua d'ull de nin, de brotó que neix. De seguida es tenyeix de carmí, i després de verd, d'ocre, de blau de Prússia, d'aram viu, d'ambre..., i tot ho veieu tornassolat com si guaitéssiu a través d'un prisma de cristall. I al final d'aquesta lenta tramoia, com un «andante maestoso», d'aquest pujar i baixar bambolines i decoracions, d'aquest encendre i apagar llums i bateries, es fa un gran silenci, al fons de l'escena esclata una roja fulguració, la mar s'abranda amb una brillantor de llustrina i surt al termenal una llenqueta de sol que us fa l'ullet i mou en l'aigua un pampalluc
35 de vida.

Juguen les glasses i els lleganys de cel, la costa pren relleu i s'esbadella tota grassa i esponjosa, apunten els caparrons i el cantells de les muntanyes amb una pàl·lida coloració de poma camosa, rondina el ruflet amb una fressa joiosa i el dia es desperta del tot. El sol, com una grossa rodella de coure brunyit, se'n puja amunt, amunt, amb un espès degotís d'espurnes que cauen i saltironen damunt la mar. La transmutació és ràpida, enèrgica, i aviat el dia és un immens fogueral.

L'aigua és tan verda i flonja que sembla una forra de molsa humida; el cel és tan blau i setinat que sembla un dosser de fai; la «Gavina» és tan gràcil i blanca que sembla una presentalla d'altar; el matí és tan daurat i tebi i es bada tan serè que en cada cosa i en cada partícula de llum deixa una punteta de galania insuperable. Mireu Tarragona *com* galeja dalt de la punta del penya-segat que tanca la sumptuosa regolfada de Salou!

Mentre dinem amb Patró Tumeu els guisots de peix a la marinesca, va passant amb majestat el rutilant panorama de la Costa de Ponent. Als ulls, hi tenim com una ceguesa d'encís. Hem passat ja la visió de la Porrassa, de Tamarit i Torredembarra. Ara som a l'indret de Sant Salvador .i Comarruga...

El Penedès, a contrallum, té una rojor calenta de vi que raja. La ratlla de la Costa, en canvi, és un brodat de randes i fistons blancs. La mar s'ha tornat tan blava i turgent que les barquetes us fan l'efecte que llisquen entre dos, vidres o que volen entre dos cels, deixant una imatge a dalt i una altra a baix.

I en doblar el cap de Vilanova, ai festa!, us quedeu una estona absorts. Allà, a l'encastellada d'un promontori, Sitges, l'olorosa, la idíl·lica, lluu tota blanca com una núvia al peu de l'altar. De lluny, mar endins, aquesta visió és com una fina i pulcra miniatura en esmalt. La “Gavina” s'hi acosta lleugera, amb un parrupeig de coloma engelosida, embolcallada amb una densa resplendor de púrpura que li dona el sol ponent. Ja albirem el matollet de les casetes de la Punta, ja afigurem els focalls arrissats de les palmeres que surten entre el retaule carnós de les vinyes i campells, ja es destaca l'esbojarrat cubisme dels teulats, torratxes i cloquers que té per fons la claror lletosa de les serres de Garraf, totes esquitxades de motes de càrritxs i bargallons.

Patró Tumeu, fent-se encens amb la pipa socarrada, ens posa una mà a la musculera. Què us sembla? –ens diu assenyaland cofoi la taca albíssima de Sitges, que pipelleja en les nostres ninetes com una tasseta de plata. Bell, bell... Esplèndid, inefable! –Si mai em moro –li responc tot seriós –voldria morir-me així, veieu? Estirat en unes estormies mallorquines, una tarda com aquesta, a la proa d'una goleta com la “Gavina”, davant per davant de Sitges, damunt d'una mar que em bressoli com una mareta jove. –Aneu, home, aneu! –exclamà enfutismat, el patró, dins un nimbe de fumera. –No ens morirem pas mai, vós i jo... Pas mai!

Joan Santamaria, *Visions de Catalunya* (1927)

1. (b)

Dolça hereva del dia

Dolça hereva del dia, alta torre d'espigues,
oh captiva d'estrelles i de solars vencills:
els meus braços t'allunyen de seques enemigues
i als teus peus vinc a ajeure'm com la cançó dels grills.

5 En ton ànima plora l'estrella de la tarda,
al teu flanc dus clavada una dalla d'ocells.
Jo et llevaré del pit els núvols de basarda
i, fet pluja i rosella, besaré els teus turmells.

10 A les teves mans brilla l'ampla pau de les eres,
el meu amor d'avui ha deixat ses roderes
en ton cos estival de raïm i de nard.

Mes ara que la lluna a ta falda s'atura,
em sentiràs lleuger, com herba que murmura
el seu càntic a l'ombra del teu arbori esguard.

Agustí Bartra, *Poemes d'Anna* (1956)
